

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2007

Julkaistu Helsingissä 5 päivänä syyskuuta 2007

N:o 828—830

SISÄLLYS

N:o		Sivu
828	Laki pohjoismaiden välillä tehdyn avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	3791
829	Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta	3793
830	Verohallituksen päätös vuoden 2007 kiinteistöverotuksen päättymisestä	3810

N:o 828

Laki

pohjoismaiden välillä tehdyn avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen muuttamisesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 24 päivänä elokuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn sopimuksen (SopS 20/1931) (*pohjoismainen avioliittokonventio*) muuttamisesta Tukholmassa 26 päivänä tammikuuta 2006 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

voida vedota puolison velkojaa vastaan, jollei sopimusta ole jätetty maistraattiin rekisteröitäväksi siten kuin maistraattien eräistä henkilörekistereistä annetussa laissa (57/2005) säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun lainvalintasopimuksen rekisteröintiin ei voida vedota sellaisen velkojan vahingoksi, jonka saatava on syntynyt ennen sopimuksen rekisteröintiä, jos puolisoiden asuinpaikka saatavan syntyessä oli Suomessa.

2 §

Avioehtosopimukseen tai toisen sopimusvaltion lain soveltamisesta tehtyyn lainvalintasopimukseen pohjoismaisen avioliittokonvention 3 artiklassa tarkoitettujen puolisoiden välillä, joiden asuinpaikka on Suomessa, ei

3 §

Edellä 2 §:ssä tarkoitettujen sopimusten rekisteröinnistä ja rekisteriin talletettavista tiedoista on voimassa, mitä maistraattien eräistä henkilörekistereistä annetussa laissa säädetään avioliittolaisissa (234/1929) tarkoitetuista vastaavista asiakirjoista.

HE 13/2007
LaVM 3/2007
EV 15/2007

128—2007

895043

4 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytännönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

5 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 24 päivänä elokuuta 2007

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 829

Valtioneuvoston asetus
maaseudun hanketoiminnan tukemisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2007

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään maa- ja metsätalousministeriön esittelystä maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) nojalla seuraavaa:

1 luku

Yleistä

1 §

Sovelletamisala

Tätä asetusta sovelletaan maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) 4 luvussa tarkoitettuihin hanketukiin.

Tätä asetusta sovelletaan tukiin, jotka myönnetään Euroopan yhteisön osaksi rahoittamina.

Tällä asetuksella täydennetään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 20 ja 52 artiklassa ja sen täytäntöönpanosta annetuissa komission asetuksissa tuen myöntämiseksi ja maksamiselle asetettuja edellytyksiä.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *EY:n maaseudun kehittämisasetuksella* Euroopan maaseudun kehittämisen maatalo-

usrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1698/2005;

2) *maaseudun kehittämislailla* maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annettua lakia (1443/2006);

3) *hallinnointilailla* maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista annettua lakia (532/2006);

4) *ohjelmalla* EY:n maaseudun kehittämisasetuksen mukaista hallinnointilain 7 §:ssä tarkoitettua ohjelmaa, joka koskee Manner-Suomea;

5) *sokerialan kansallisella rakenneuudistusohjelmalla* yhteisön sokerialan väliaikaista rakenneuudistusjärjestelmää koskevan neuvoston asetuksen (EY) N:o 320/2006 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun komission asetuksen (EY) N:o 968/2006 14 artiklassa tarkoitettua kansallista rakenneuudistusohjelmaa;

6) *toimintaryhmällä* maaseudun kehittämislain 4 §:n 20 kohdassa tarkoitettua paikallista toimintaryhmää;

7) *koordinoitihankkeella* maaseudun kehittämislain 20 §:ssä tarkoitettua toimintaryhmän hanketta;

8) *alahankkeella* toimintaryhmän koordinoitihankkeeseen sisältyvää koordinoitua hanketta;

9) *koordinointihankkeen ensimmäisellä vaiheella* toimintaa alahankkeiden hakemista koskevan hakuilmoituksen julkaisemiseen asti;

10) *koordinointihankkeen toisella vaiheella* toimintaa ilmoituksen julkaisemisen jälkeen sekä alahankkeiden käsittelyä ja toteutusta;

11) *luontoissuorituksella* vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtyä työtä tai luovutettua tuotantopanosta;

12) *talkootyöllä* vastikkeetta hankkeen hyväksi suoritettua sellaista pääasiassa ruumiillista työtä, joka ei vaadi erityistä ammattitaitoa ja jota perinteisesti on käytetty talkoissa;

13) *de minimis -tuella* tukea, joka myönnetään perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1998/2006 säädetyin ehdoin ja jonka kokonaismäärä ei saa olla yli 200 000 euroa minään kolmen verovuoden jakson aikana;

14) *valtiotuella* Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea;

15) *toimintaryhmän rahoituskiintiöllä* maaseudun kehittämislain 4 §:n 22 kohdassa tarkoitettua kiintiötä.

2 luku

Hanketuen myöntämisen edellytykset

3 §

Hanketta koskeva suunnitelma

Tukea voidaan myöntää sellaiseen hankkeeseen, josta on laadittu asianmukainen hankesuunnitelma.

Hankesuunnitelmaan tai sen liitteisiin tulee sisältyä ainakin:

1) selvitys hakijan toiminnasta, hakijan organisaatiosta ja taloudellisesta tilanteesta sekä hankkeen toteuttamiseen käytettävistä henkilö- ja muista voimavaroista;

2) hankkeen eritelty sisältö, tavoitteet ja kohderyhmä;

3) hankkeen yksilöity toteutustapa ja -aika sekä mahdollinen maaseudun kehittämislain 9 §:ssä tarkoitettu tuen siirtäminen;

4) hankkeen toteuttamiseen osallistuvat ta-

hot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja mahdolliset sopimusjärjestelyt;

5) hankkeen kustannusarvio kustannuserittelyineen ja rahoitussuunnitelma mukaan lukien hankkeen tulot;

6) hankkeen etenemisestä ja sen tuloksista tiedottaminen ja raportointi.

Jos hakemus koskee toimintaryhmän toteuttamaa koordinointihanketta, koordinointihankkeen ensimmäisen vaiheen hakemukseen on sisällytettävä selvitys alahankkeiden organisoitavasta ja hakemusmenettelystä ja toisen vaiheen hankesuunnitelmaan 2 momentissa tarkoitettut tiedot soveltuvin osin myös alahankkeista.

4 §

Rakennussuunnitelma

Rakentamista koskevaan hakemukseen on hankesuunnitelman lisäksi liitettävä suunnitelma, jonka on sisällettävä:

1) pääpiirustukset;

2) rakenne-, LVI-, sähkö- ja muut vastaavat erikoissuunnitelmat, joilla on erityistä merkitystä arvioitaessa hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista;

3) rakennusselostus; ja

4) rakennusselostukseen perustuva kustannusarvio tai -laskelma.

Rakentamista koskevan suunnitelman yksityiskohtaisuus ja laajuus on oltava asianmukaisessa suhteessa hankkeen laajuuteen ja kokonaiskustannuksiin.

5 §

Hankkeen tukikelpoisuus

Tukea voidaan myöntää sellaiseen hankkeeseen, jonka toteuttamisen katsotaan tehokaimmin edistävän siinä ohjelmassa asetettujen tavoitteiden ja elinkeinotoiminnan painopisteiden toteutumista, jonka toteuttamiseen osoitetusta myöntövaltuudesta tuki on tarkoitus myöntää. Toimintaryhmälle jätettyä hakemusta arvioitaessa tulee lisäksi ottaa huomioon paikallisen suunnitelman toteutuminen sekä työvoima- ja elinkeinokeskukselle jätettyä hakemusta arvioitaessa alueellisen suunnitelman toteutuminen.

nitelman toteutuminen. Tuen kohdentamisessa voidaan lisäksi ottaa huomioon sokerialan kansallisen rakenneuudistusohjelman monipuolistamistoimenpiteiden toteuttaminen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä hankkeeseen on, että se toteutetaan hankkeen tavoitteeseen nähden kokonaistaloudellisesti edullisesti.

6 §

Hanketuen myöntämisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että

1) tuettava hanke antaa hakijalle mahdollisuuden toteuttaa sellaisia hakijan toimintaan liittyviä lisätehtäviä, joiden toteuttaminen ilman tukea ei olisi mahdollista;

2) tuen hakijalla on toimivalta päättää hankkeesta ja vastata siitä aiheutuvista kustannuksista;

3) tuen hakijalla katsotaan olevan riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset sekä osaaminen hankkeen toteuttamiseen tai, jos tuen saaja ei itse toteuta hanketta, että vastaava osaaminen on hankkeen toteuttajalla;

4) tuen hakijalla on mahdollisuus seurata hanketta ja puuttua sen toteuttamiseen;

5) tuen hakijan ja hankkeen toteuttajan ollessa eri tahoja tuen hakija tai päätösvaltaa hakijayhteisössä käyttävä ei ole hallintolain (434/2003) 28 §:ssä tarkoitettulla tavalla esteellinen hankkeen toteuttajaan nähden;

6) tuen hakijan tai toteuttajan toiminta on järjestetty siten, että tuettuun hankkeeseen liittyviä tehtäviä hoitavan henkilön toiminnasta ja palkkauksesta aiheutuvat kustannukset ovat tuntikirjanpidolla tai muulla vastaavalla hyväksyttävällä tavalla osoitettavissa yhteisön muun toiminnan kustannuksista; ja

7) tuen hakijan taloushallinto sekä käyttöomaisuuden ja varojen käyttö on järjestetty siten, että tuen hakijan muun toiminnan kustannusten ja hankkeen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista on eriytettävissä.

Mitä 1 momentin 6 ja 7 kohdassa säädetään toiminnan, taloushallinnon ja varojen käytön eriyttämisestä, koskee myös toimintaryhmän toimintarahalla toteuttamaa toimintaa toimintaryhmän hakiessa tukea hankkeeseen.

3 luku

Kehittämishanke

7 §

Tuettava yleishyödyllinen toiminta

Tukea yleishyödylliseen kehittämishankkeeseen voidaan myöntää:

1) maaseudun asukkaiden palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen;

2) kylien kehittämissuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen;

3) kylän tai paikallisyhteisön vetovoimaisuuden ja toiminnallisuuden edistämiseen ja toimintaan, jonka tarkoituksena on saada alueelle uusia asukkaita, sekä näissä tehtävissä tarvittavien valmiuksien hankintaan;

4) maaseudun kulttuuriperinnön säilyttämiseen, kehittämiseen ja hyödyntämiseen;

5) maaseudun ympäristön viihtyvyyden parantamiseen;

6) paikallisten suunnitelmien mukaisten kansainvälisten hankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen;

7) maaseudun rakennetun ympäristön ja maisemanhoitoa koskevien suunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen;

8) muuhun 1—7 kohdassa tarkoitettuun toimintaan verrattavaan kylän tai sen osan asukkaiden yleistä hyvinvointia palvelemaan toimenpiteeseen.

Tukea ei kuitenkaan myönnetä sellaiseen toimintaan, joka kuuluu julkisyhteisön lakisääteisen pakollisen perustehtävän hoitamiseen. Sellaiseen julkisyhteisön harkinnanvaraiseen toimintaan, jonka perusteista säädetään lailla, voidaan myöntää tukea vain erittäin perustellusta syystä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden ei saa sisältää investointeja.

8 §

Elinkeinojen kehittämishankkeena tuettava toiminta

Tukea voidaan myöntää elinkeinotoimintaa koskevaan kehittämishankkeeseen,

1) joka koskee maaseudun elinkeinotoiminnan palveluiden suunnittelua, kehittämistä ja toteuttamista; tai

2) jonka tavoitteena on maaseudun elinkeino toimintaa yleisesti hyödyttävä kehittäminen mukaan lukien kehittämishankkeen tuloksista tiedottaminen.

9 §

Kehittämishankkeen tukemisen edellytykset

Tukea ei myönnetä sellaiseen kehittämishankkeeseen, josta saatava hyöty rajoittuisi alueellisesti tai toimialan perusteella yhteen tai harvaan ennalta tiedossa olevaan tai tiettyllä toimialalla tunnettuun yritykseen taikka tällaisten yritysten ryhmään.

Kehittämishankkeen julkistamisesta aiheutuvat kustannukset on sisällytettävä hankkeen kustannuksiin. Tieto kehittämishankkeen tuloksista on saatettava hankkeen laajuuden ja luonteen mukaisesti asianmukaisella tavalla elinkeinonharjoittajien ja yritysten saatavalle. Kehittämishankkeesta saatavan hyödyn tulee olla korvauksetta näiden vapaasti hyödynnettävissä lukuun ottamatta vähäisiä postitus- ja vastaavia kuluja.

Jos kehittämishankkeen lopputulos on sellainen, että siihen syntyy tekijänoikeus tai se täyttää patentin tai muun aineettoman oikeuden suojan saamisen edellytykset, tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei aineetonta oikeutta suojata eikä tekijänoikeuden tai muun aineettoman oikeuden siirtoa tuen saajalta yrityksen tai yritysten yksin tai pääasiallisesti hyödynnettäväksi sallita.

10 §

Tuen ulkopuolelle jäävä toiminta

Sellaisena toimintana, johon ei saa myöntää tukea sen johdosta, että tuki sisältäisi tällöin valtiontukea, pidetään ainakin seuraavaa toimintaa:

1) tuen avulla kehitetään hyödykettä tai palvelua, joka on välittömästi tai vähäisin lisätoimin yrityksen, tietyn yritysryhmän tai yksinomaan tietyn toimialan yritystoiminnassa hyödynnettävissä korvauksetta tai käypää korvausta alemmalla hinnalla;

2) kehittämishankkeen pääasiallinen tavoite on poistaa yrityksiltä tavanomaisia yrityksen kehittämiseen tai tuotekehitykseen liittyviä kustannuksia;

3) tuen saaja harjoittaa säännöllistä taloudellista toimintaa, josta se ei peri asiakkaaltaan käypää korvausta ja kehittämishankkeen tarkoituksena on korvata tällaisen toiminnan kustannuksia;

4) tuen saaja on sellainen taloudellista toimintaa harjoittava julkinen yhteisö, jonka taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa ei ole erotettu.

11 §

Kehittämishankkeen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin kehittämishankkeesta aiheutuviin välttämättömiin hyväksyttäviin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;

2) matkakustannuksiin;

3) ostopalveluiden hankintaan;

4) vuokratilakustannuksiin;

5) muihin kehittämishankkeen toteuttamisesta välittömästi aiheutuneisiin kuluihin käyttöomaisuuden hankintaa lukuun ottamatta.

Ulkomaanmatkasta aiheutuvat kustannukset voivat olla hyväksyttäviä vain, jos:

1) matkakustannukset liittyvät paikallisen toimintaryhmän kansainväliseen hankkeeseen, kehittämishankkeen sisältöä tai edellyttää tai matkaan on muu erityisen painava peruste; ja

2) matkan perusteltu syy, tavoitteet ja kustannukset on sisällytetty hankesuunnitelmaan tai, jos hankkeen asianmukainen toteuttaminen edellyttää ulkomaanmatkoja, niistä aiheutuvien kustannusten osuus hankkeen kustannuksista perustellaan ja osoitetaan suunnitelmassa erikseen.

12 §

Luontoissuoritusten käyttö

Yksityinen rahoitus hyväksytään korvattavaksi ainoastaan talkootyöllä. Talkootyön tekijäksi hyväksytään vähintään 15 vuotta täytänyt henkilö.

Talkootyön arvona pidetään kymmentä euroa tunnilta henkilöä kohden. Jos talkootyö tehdään käyttäen traktoria tai muuta vastaavaa työkonetta, työkoneen käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 20:tä euroa tunnilta.

Kehittämishankkeeseen sisältyvät muut luontoissuoritukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia eikä niitä oteta huomioon yksityisenä rahoituksena.

13 §

Kehittämishankkeen tuen määrä

Tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään 100 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista, jos kysymys on:

1) vähintään kahden työvoima- ja elinkeinokeskuksen aluetta tai vähintään kahta maakuntaa koskevan hankkeen esiselvityksestä, toteutettavuustutkimuksesta tai toteuttamisesta;

2) vähintään kahta toimintaryhmää koskevan hankkeen esiselvityksestä, toteutettavuustutkimuksesta tai toteuttamisesta;

3) kansainvälisestä hankkeesta; tai

4) kehittämishankkeesta, jonka tarkoituksena on selvittää, arvioida ja kehittää yritystoiminnan yleisiä toimiala- ja tuotantosuunta-kohtaisia toimintaedellytyksiä.

Muihin kuin 1 momentissa mainittuihin hankkeisiin tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään 90 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea voidaan kuitenkin myöntää toimintaryhmän puoltamaan hankkeeseen enintään 150 000 euroa.

4 luku

Koulutushanke

14 §

Koulutushankkeena tuettava maa- ja metsätalouslyrittäjien sekä elintarvikealan yrittäjien koulutus

Tukea voidaan myöntää sellaiseen koulutushankkeeseen, josta säädetään EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 20 artiklan

a kohdan i alakohdassa ja joka koskee maatai metsätalouselialalla tai elintarvikealoilla toimiville henkilöille tarjottavaa ammatillista koulutusta.

Yli puolet 1 momentissa tarkoitettua koulutuksesta on toteutettava muualla kuin koulutukseen osallistuvien tiloilla tai kiinteistöissä.

15 §

Koulutushankkeena tuettava muu koulutus

Tukea voidaan myöntää sellaiseen muuhun kuin 14 §:ssä tarkoitettuun koulutushankkeeseen, joka koskee:

1) sellaista ammatillista jatko- tai täydennyskoulutusta, joka antaa yleisiä valmiuksia ammatissa tai elinkeinossa toimimiseen ja jonka tavoitteena on maaseutuelinkeinojen monipuolistaminen sekä asiantuntijapalveluiden kehittäminen;

2) maaseudun asukkaiden ammattiosaamisen lisäämistä, maaseudun asukkaiden toimintavalmiuksien kehittämistä ja yhteistyövalmiuksien lisäämistä;

3) osaamisen lisäämistä ympäristöön ja energiaan liittyvissä asioissa; tai

4) kansainvälisessä toiminnassa tarvittavien valmiuksien hankkimista ja kansainvälisenä yhteistyönä annettavaa koulutusta.

16 §

Koulutuksen kesto ja laajuus

Tukea voidaan myöntää sellaiseen 14 §:ssä ja 15 §:n 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuun koulutukseen, joka vastaa yhteensä vähintään 20:n kestoaltaan vähintään 45 minuutin oppitunnin koulutusjaksoa. Koulutus voidaan antaa yhdessä tai useammassa jaksossa. Tuettu opintokokonaisuus voi yhteensä käsittää enintään opintokokonaisuuden, joka vastaa 30 opintoviikkoa, 45 opintopistettä taikka niiden laajuutta vastaavaa opintomäärää.

Koulutus voi käsittää myös 14 ja 15 §:ssä tarkoitettua koulutusta ja neuvontaa antavien henkilöiden koulutuksen.

17 §

Tuki tiedonvälitykseen

Koulutushankkeena voidaan myöntää tukea myös sellaiseen toimintaan, jossa tietoa uusista tuotanto-, markkinointi-, palvelu-, tai muista liiketoiminnan olennaisista parantamista koskevista menetelmistä välitetään yrittäjille.

18 §

Koulutushankkeen tukemisen edellytykset

Tukea voidaan myöntää sellaiseen koulutukseen, joka täydentää käytännön kokeumusta ja säännönmukaista oppivelvollisuuteen perustuvaa koulutusta, keskiasteen tutkintoa taikka yliopisto- tai korkeakoulututkintoa kuulumatta osana perus- tai jatkokoulutustutkintoon.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saajalla tai, jos koulutushankkeen toteuttaa muu kuin tuen saaja, toteuttajalla on koulutushankkeen laatuun ja laajuuteen nähden ammattitaitoinen kouluttaja tai muuta tiedonvälitystä koskevassa hankkeessa hankkeen laatuun nähden ammattitaitoinen toteuttaja.

Tukea ei myönnetä sellaiseen koulutushankkeeseen, joka koskee tilatukijärjestelmän toimeenpanosta annetun lain (557/2005) 4 a luvussa tarkoitettua tilaneuvontajärjestelmään kuuluvaa neuvontaa ja koulutusta tai jonka kustannukset on otettu huomioon luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa ympäristötuesta.

19 §

Koulutushankkeeseen sisältyvä valtiontuki

Myönnettäessä tukea 15 tai 17 §:n mukaiseen tarkoitukseen, koulutushankkeena, jonka tukeminen ei sisällä valtiontukea, pidetään vain sellaista julkisyhteisön, yleishyödyllisen yhteisön tai kaupallisesti toimivan yhteisön järjestämää koulutusta, joka ei ole Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta koulutuk-

seen annetun komission asetuksen (EY) 68/2001 2 artiklan d tai e kohdassa tarkoitettua koulutusta.

Valtiontueksi katsottavaa tukea voidaan myöntää sellaiseen 15 ja 17 §:ssä tarkoitettuun koulutushankkeeseen, jossa hyödyn saajina on yksi tai useampi yritys, siten, että se osuus tuesta, joka kohdistuu yritykseen sen saamana hyötynä, myönnetään asianomaiselle yritykselle osoitettuna de minimis -tukena.

Sellaisen kaikille avoimen koulutuksen järjestämistä, joka sisältää koulutukseen osallistuvan yrittäjän oman yrityksen toimintaan sopeutettua ohjausta tai neuvontaa taikka yrityskäyntejä, katsotaan aina koulutukseen osallistuvan yrittäjän tai tämän yrityksen valtiontueksi, jos yritys harjoittaa muuta yritystoimintaa kuin:

1) maataloutta;

2) metsätaloutta; tai

3) maaseudun kehittämislain 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettua maa- tai metsätaloustuotteen ensiasteen jalostusta tai markkinointia.

20 §

Koulutushankkeen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin välttämättömiin koulutushankkeesta aiheutuviin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;

2) matkakustannuksiin;

3) ostopalveluiden hankintaan;

4) vuokratilakustannuksiin;

5) koulutushankkeen toteuttamisessa välttämättömän materiaalin ja muun kuin käyttöomaisuudeksi luettavan tarvikkeen hankintaan;

6) muihin koulutushankkeen toteuttamisesta välittömästi aiheutuneisiin kuluihin käyttöomaisuuden hankintaa lukuun ottamatta.

Ulkomatkoihin sovelletaan, mitä 11 §:n 2 momentissa säädetään.

Koulutushankkeeseen sisältyvät luontoisuoritukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia eikä niitä oteta huomioon yksityisenä rahoituksena.

21 §

Koulutushankkeen tuen määrä

Tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään:

1) 100 prosenttia 14 §:ssä tarkoitettujen yleistä tiedonvälitystä koskevien koulutushankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista sekä sellaisten 15 ja 17 §:ssä tarkoitettujen koulutushankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista, joiden tukemisesta ei muodostuisi 19 §:ssä tarkoitettua valtiontukea;

2) 90 prosenttia muiden koulutushankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea voidaan kuitenkin myöntää toimintaryhmän puoltamaan hankkeeseen enintään 150 000 euroa.

5 luku

Yleishyödyllinen investointihanke

22 §

Investointihankkeena tuettava toiminta

Yleishyödyllisen investoinnin tukea voidaan myöntää:

1) kyläyhteisön yhteisessä käytössä olevan rakennuksen ja rakenteen rakentamiseen, korjaukseen ja laajentamiseen;

2) sellaisen koneen ja laitteen hankintaan, joka mahdollistaa yhteisessä käytössä olevan tilan tai alueen käyttämisen yhteisissä tilaisuuksissa, yhteydenpidossa tai virkistymisessä;

3) vähäisen tie- ja vesihuoltohankkeen toteuttamiseen sekä vähäisen tietoliikenneverkon rakentamiseen, peruskorjaukseen ja laajentamiseen;

4) paikalliskulttuurin edistämisessä tarpeellisen tekijänoikeuksilla suojatun käyttöoikeuden hankintaan;

5) kylän kehittämis- ja maisemanhoitosuunnitelman toteuttamiseen;

6) maaseudun reitistön perustamiseen ja kehittämiseen;

7) maaseudun ympäristö- ja kulttuurikohteen kunnostamiseen.

Yleishyödyllisen investoinnin tukemiseen sovelletaan, mitä 7 §:n 2 momentissa sääde-

tään tuen myöntämisestä julkisyhteisölle. Kunnalle tai kuntayhtymälle voidaan myöntää tukea vain, jos kunnan tai kuntayhtymän rahoituksen osuus julkisesta rahoituksesta on vähintään 30 prosenttia.

23 §

Investointihankkeen tukemisen edellytykset

Investointihanketta voidaan tukea vain, jos siitä saatava hyöty ohjautuu tarkoituksenmukaisella tavalla alueen asukkaille ja muille toimijoille. Investoinnin tulee pääsääntöisesti olla kaikkien asukkaiden ja kylän toimijoiden käytettävissä.

Tuen myöntämistä puoltavana tekijänä pidetään investoinnin myönteisiä vaikutuksia:

1) tasa-arvoon;

2) ympäristöön;

3) uusiutuvan energian käyttöön; tai

4) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen käyttöön.

Jos tuettava toimenpide toteutetaan muun kuin tuen saajan omistamalla tai hallitsemalla alueella taikka vastaavassa rakennuksessa taikka muussa kohteessa, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että alueen omistaja ja tarvittaessa haltija on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen ja siihen, että tuettu kohde on alueen asukkaiden ja alueella toimijoiden käytettävissä investointihankkeen luonteen mukaisesti tarkoituksenmukaisen ajan, kuitenkin vähintään maaseudun kehittämislain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettun ajan. Käyttöoikeuden säilyminen on varmistettava asianmukaisesti joko vuokraoikeuden tai muun erityisen oikeuden rekisteröinnillä, perustamalla rasite tai muulla vastaavalla tavalla.

Tukea koneen tai laitteen hankintaan voidaan myöntää, jos se jää hankkeen päätyttyä tuen saajan omistukseen kyseisen kehittämissuunnitelman mukaiseen tarkoitukseen.

24 §

Tuen ulkopuolelle jäävä investointihanke

Tukea ei myönnetä, jos tuki sisältäisi valtiontukea sen johdosta, että:

1) investointi tosiasiaa tulisi suoraan tai välillisesti hyödyttämään vain yhtä elinkei-

nonharjoittajaa tai vähäistä elinkeinonharjoittajien määrää;

2) investoinnin pääasiallinen tarkoitus on poistaa alueella tiettyä elinkeinoa harjoittavilta osaksi tai kokonaan sellaiset kustannukset, jotka muuten olisivat yrityksen tavanomaisia investointikustannuksia; tai

3) investoinnin pääasiallinen tarkoitus on hyödyttää olennaisesti yhden tuotannonalan yritystoimintaa.

Tukea ei myönnetä investointiin, johon voidaan myöntää tukea luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain 4 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

25 §

Investointihankkeen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää investointihankkeen toteuttamiseksi tarpeellisiin kohtuullisiin kustannuksiin, jotka aiheutuvat:

1) rakennuksen tai rakenteen rakentamisessa, korjaamisessa tai laajentamisessa tarvittavien aineiden ja tarvikkeiden hankkimisesta, rakennuksiin ja rakenteisiin kiinteästi liittyvien laitteiden hankkimisesta, suunnittelukustannuksista, työpalkoista ja urakkakustannuksista;

2) koneen, laitteen tai aineettoman oikeuden hankinnasta;

3) vesihuoltotoimenpiteen suunnittelusta ja toteuttamisesta siten kuin vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) 7 §:ssä säädetään;

4) tieto- ja vastaavien verkkojen suunnittelusta ja rakentamisesta ja laitehankinnoista sekä verkkojen rakentamiseksi ja käyttämiseksi välttämättömien käyttöoikeuksien hankinnasta.

Käytettynä hankittavan koneen tai laitteen hankintahinta ei saa ylittää koneen tai laitteen käypää arvoa. Koneen tai laitteen jäljellä olevan käyttöiän tulee olla riittävä investoinnin tavoitteeseen nähden ja sen tulee olla teknisiltä ominaisuuksiltaan asianmukainen suunnitellun käytön kannalta

Luontoissuorituksiin sovelletaan, mitä 12 §:ssä säädetään.

26 §

Rakentamista ja kiinteistön hankintaa koskevat rajoitukset

Peruskorjauksen kustannuksiksi hyväksytään enintään 75 prosenttia vastaavan uudisrakennuksen kustannuksista. Historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten osalta peruskorjauksen hyväksyttävät kustannukset voivat kuitenkin olla enintään 100 prosenttia uudisrakennuksen kustannuksista.

Hankittaessa rakennus tai rakennus maapohjineen tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) rakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaamiseen taikka kiinteistön hankintaan ei ole myönnetty ja maksettu luovutusta edeltävän kymmenen vuoden aikana julkista rahoitusta;

2) rakennus soveltuu harjoitettavaan toimintaan tai on vähäisin kustannuksin muutettavissa sellaiseksi sekä täyttää aiotussa käyttötarkoituksessaan, mitä laissa tai lain nojalla säädetään tai määrätään sellaiselle rakennukselle asetetuista vaatimuksista;

3) rakennuksen tai kiinteistön kauppahinta ei ylitä sen käypää arvoa; ja

4) kiinteistön arvo muodostuu pääasiassa suunniteltuun toimintaan käytettävän rakennuksen arvosta.

Tukea ei myönnetä kiinteistön hankintaan, jos maapohjan osuus ylittää kymmenen prosenttia koko kiinteistön hankintahinnasta.

Jos tuen hakija on kunta tai kuntayhtymä, 2 momentin 2 kohtaa ei sovelleta rahoitukseen, joka perustuu kunnan omaan verotusoikeyteen.

27 §

Investointihankkeen tuen määrä

Tukea voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on enintään 75 prosenttia tai, jos tuen hakijana on kunta tai kuntayhtymä, 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea voidaan myöntää toimintaryhmän puoltamaan hankkeeseen enintään 150 000 euroa.

Myönnettäessä tukea muulle kuin kunnalle tai kuntayhtymälle maaseudun kehittämislain 4 §:n 14 kohdassa tarkoitetun yksityisen rahoituksen osuus voi käsittää enintään 75 prosenttia talkootyön arvoa.

6 luku

Koordinointihanke

28 §

Koordinointihankkeella tuettava toiminta

Tukea toimintaryhmän koordinointihankkeeseen voidaan myöntää:

1) helpottamaan luonnollisten henkilöiden ja vähäisiä hankkeita toteuttavien yhteisöjen mahdollisuuksia hyödyntää ohjelman rahoitusta alueen kehittämisessä; ja

2) edistämään toimintaryhmän toimintaohjelman toteuttamista.

Koordinointihankkeen tuki myönnetään koordinointihankkeen valmistelusta ja koordinoinnista aiheutuviin kustannuksiin sekä erikseen koordinointihankkeiden alahankkeiden kustannuksiin.

29 §

Alahankkeet

Koordinointihankkeeseen voidaan sisällyttää sellaisia 7 ja 22 §:ssä tarkoitettua toimintaa koskevia alahankkeita joissa:

1) alahankkeeseen myönnettävä tuki on vähintään 500 euroa, mutta enintään 20 000 euroa;

2) alahankkeen toteuttajan mahdollisuudet toteuttaa hanketta ilman tukea ovat vähäiset;

3) alahanke soveltuu toteutettavaksi yhdessä toisen alahankkeen kanssa; ja

4) alahankkeet ovat yleishyödyllisiä kehittämishankkeita tai yleishyödyllisiä investointihankkeita.

Samaan koordinointihankkeeseen ei voi sisältyä sekä yleishyödyllisiä kehittämishankkeita että yleishyödyllisiä investointeja.

30 §

Tuettava toiminta

Tukea voidaan myöntää 29 §:ssä tarkoitet-

tua toimintaa koskeviin alahankkeisiin ja näiden hankkeiden koordinointiin.

Koordinoinniksi katsotaan;

1) alahankkeiden valintakriteerien laatiminen;

2) hakuilmoituksista huolehtiminen ja hakemusten vastaanotto;

3) alahankkeiden valinta;

4) sopimusten laatiminen niiden hakijoiden kanssa, joiden alahankkeet valitaan toteutettaviksi;

5) alahankkeita ja koordinaatiota koskevan tukihakemuksen laatiminen ja toimittaminen työvoima- ja elinkeinokeskukselle;

6) alahankkeiden toteutuksessa avustaminen ja niiden toteutuksen seuranta;

7) alahankkeiden toteutuksen sekä toteutuksesta ja koordinoinnista aiheutuvien kustannusten seuranta;

8) maksuhakemusten laatiminen ja toimitaminen työvoima- ja elinkeinokeskukselle;

9) maksutietojen vastaanottaminen ja välittäminen hankehakijoille.

31 §

Hankkeiden koordinointia koskevat tukemisen edellytykset;

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että

1) toimintaryhmä julkaisee haun avoimuuden varmistavalla tavalla koordinointihankkeen hakemista koskevan ilmoituksen paikakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä, verkkosivullaan tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla vähintään neljä viikkoa ennen kuin hakuaika päättyy;

2) ilmoitus sisältää hakuajan sekä ohjeen siitä, miten hakija saa hakulomakkeen, haku-menettelyohjeen ja tiedon valintaperusteista;

3) toimintaryhmä on laatinut julkisesti saatavilla olevan asiakirjan, joka sisältää hakijoita, tuettavia kehittämis- ja investointikohteita ja tuettavia kustannuksia koskevat valintaperusteet, tiedon tuen enimmäismäärästä, ohjeet tuen hakemiseksi ja tiedon määräaikojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvista seuraamuksista;

4) toimintaryhmällä on ennalta laaditut kirjalliset ohjeet menettelystä, jolla varmistetaan hakijoiden puolueeton ja tasapuolinen kohdelu valintakriteerejä sovellettaessa, hank-

keita toteutettaessa ja tukea välitettäessä sekä menettelystä, jolla ilmoitetaan tukihakemuksen ulkopuolelle jäävistä hankkeista niiden hakijoille.

32 §

Alahankkeiden tukemisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että

- 1) koordinoitihankkeeseen osallistuu vähintään kolme alahankkeen toteuttajaa;
- 2) toimintaryhmä varmistaa, että hankkeen toteuttajalla on riittävät taloudelliset edellytykset ja osaaminen hankkeen toteuttamiseen;
- 3) toimintaryhmällä on maaseudun kehittämislain 9 §:ssä tarkoitettu tuen siirtoa koskeva sopimus kaikkien koordinoitihankkeeseen osallistuvien alahankkeiden toteuttajien kanssa;
- 4) toimintaryhmän tukihakemukseen sisällytetään asianmukaisella tavalla myös tiedot niistä hakijoista ja hankkeista, joita ei ole esitetty tuettavaksi alahankkeina koordinoitihankkehakemuksessa.

Alahankkeiden tulee lisäksi täyttää, mitä yleishyödyllisestä kehittämishankkeesta 9—12 §:ssä tai yleishyödyllisestä investointihankkeesta 22—26 §:ssä säädetään.

33 §

Alahankkeiden hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää alahankkeista aiheutuviin 11 ja 25 §:n mukaisiin kustannuksiin.

34 §

Koordinoinnista aiheutuvat hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää seuraaviin koordinoinnista aiheutuviin välttämättömiin hyväksyttäviin kustannuksiin:

- 1) palkkaus- ja palkkiokustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;
- 2) matkakustannuksiin;
- 3) koordinoitihankkeen toteuttamisessa

välttämättömän materiaalin ja muun kuin käyttöomaisuudeksi luettavan tarvikkeen hankintaan;

4) hankkeeseen nähden aiheellisesta yhteydenpidosta kuten postituksesta, puhelusta, tietoverkkojen käytöstä ja muusta viestinnästä sekä koordinoitihankkeen toteuttamiseksi välttämättömistä kokousjärjestelyistä ja kokouspalkkioista, joiden laajuus ja kustannukset on suhteutettu koordinoitihankkeen laajuuteen ja merkittävyyteen;

5) ostopalvelujen hankintaan;

6) vuokratilakustannuksiin;

7) muihin tuensaajan toimitilan ja muun omaisuuden käytöstä aiheutuviin tavanomaisiin yleiskustannuksiin, jos ne ovat ylimääräisiä ja johtuvat koordinoitihankkeesta;

8) sellaisten koordinoitihankkeen toteuttamisessa välttämättömien toimitilan tarpeellisten toimistokalusteiden ensihankintaan, mukaan lukien tavanomainen toimistotietokone ja sen ohjelmat, puhelin ja telekopio-laitte tai niitä vastaavat viestintävälineet, jollei toimintaryhmällä jo ole niitä tai jos ne ovat jatkuvassa käytössä yhteisön toimintaryhmätoiminnassa.

Ulkomaanmatkoihin sovelletaan, mitä 11 §:n 2 momentissa säädetään.

Alahankkeisiin sisältyviin luontoissuorituksiin sovelletaan, mitä 12 §:ssä säädetään

35 §

Koordinoitihankkeen tuen määrä

Tukea koordinoitihankkeeseen voidaan myöntää enintään määrä, joka muu julkinen rahoitus mukaan lukien on:

1) 100 prosenttia alahankkeiden koordinoinnista aiheutuvista hyväksyttävistä kustannuksista;

2) 90 prosenttia alahankkeina tuettavien yleishyödyllisten kehittämishankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista;

3) 75 prosenttia alahankkeina tuettavien yleishyödyllisten investointien hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukea voidaan myöntää enintään 150 000 euron määräiseen koordinoitihankkeeseen. Tukea ei myönnetä, jos koordinoitihankkeeseen sisältyy alahankkeita, joiden kustannukset ovat pienemmät kuin 500 euroa.

Alahankkeiden koordinoinnista aiheutuvien 34 §:ssä tarkoitettujen kustannusten osuus koordinoitihankkeen kokonaiskustannuksista voi olla enintään 30 prosenttia.

7 luku

Tukikelpoisuuden rajoitukset

36 §

Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Tukea ei myönnetä seuraaviin kustannuksiin:

1) hankintoihin, jotka on tehty hakijalta taikka sellaiselta yritykseltä, jonka toimintaan hakijana olevassa yhteisössä tuen käyttöön osallistuva tai siitä päättävä henkilö voi olenaisella tavalla vaikuttaa yksin tai yhdessä yhden tai useamman sellaisen henkilöön kanssa, jonka vuoksi henkilöä viranomaisen toiminnassa pidettäisiin hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaan esteellisenä;

2) investoinnin tai muun toimenpiteen rahoituksesta aiheutuviin kustannuksiin kuten korkoihin, provisioihin ja varainsiirtoveroon;

3) leasingkustannuksiin;

4) osamaksulla hankittavan koneen tai laitteen maksuun, jos hankitun omaisuuden omistusoikeus ei siirry hankkeen toteutusajaksi;

5) arvonalisäveroon, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi;

6) kustannuksiin, jotka eivät jää hakijan lopulliseksi menoksi palautuksen, hyvityksen tai muun vastaavan syyn johdosta;

7) kustannuksiin, jotka aiheutuvat hakijan tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta;

8) laskennalliseen osuuteen kustannuksista, jotka muuten kuuluvat hakijan tavanomaiseen toimintaan;

9) luvanvaraista toimintaa koskevan sellaisen toimenpiteen kustannuksiin, jota lupaviranomainen ei ole hyväksynyt.

10) palkkoihin ja palkkioihin siltä osin, kuin ne ylittävät vastaavasta tehtävästä kunta-alalla yleisesti maksettavan palkan ja palkkion määrän;

11) muihin palkkaukseen kuuluviin kustannuksiin kuin lakisääteisistä tai työnantajaa

velvoittavasta työehtosopimuksesta johtuviin kustannuksiin;

12) kokouspalkkioihin siltä osin, kuin ne ylittävät määrän, joka kunnassa voitaisiin maksaa vastaavanlaisesta kokouksesta;

13) matkakustannuksiin siltä osin, kuin ne ylittävät määrän, joka valtion virkamiehelle korvattaisiin matkan suorittamisen aikana voimassa olevan valtion virkaehtosopimuksen mukaan;

14) sellaisen työntekijän palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin, joka ei ole tukea haettaessa ollut hakijan vakinaisen viran haltija tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhhteessa oleva työntekijä, jos virka tai toimi täytetään yli vuodeksi eikä virka tai toimi ole ollut julkisesti haettavana.

Leasingkustannuksilla tarkoitetaan sellaisesta sopimuksesta aiheutuvia kustannuksia, jossa sopimuksen kohteena oleva kone tai laite sopimusehtojen mukaisesti siirtyy hakijan omistukseen.

37 §

Kustannusten jakaminen

Hankkeen tai yleishyödyllisen investoinnin kustannuksiin ei saa lukea kustannuksia, jotka aiheutuvat hanketuen hakijana olevan yhteisön säännöllisestä tavanomaisesta toiminnasta tai joita tuetaan toimintaryhmän toimintarahalla. Kustannuksiksi saa lukea vain sen osuuden hakijan toiminnan kustannuksista, joka tosiasiallisesti aiheutuu hankkeen tai yleishyödyllisen investoinnin toteuttamisesta tai toimintaryhmänä toimimisesta.

Hankkeen ja toimintaryhmän toimintarahalla tuettavien kustannusten tulee olla todennettavissa ja niistä tulee voida esittää tositteet. Hakijan on esitettävä hankesuunnitelmassa ja toimintaryhmän toimintasuunnitelmassa hyväksyttävä selvitys niistä jakoperusteista, joiden mukaan kustannukset jaetaan tuetun hankkeen, ja muun toiminnan kustannuksiksi.

Toimintaryhmän hakiessa tukea hakijan on esitettävä hankesuunnitelmassa hyväksyttävä selvitys niistä jakoperusteista, joiden mukaan kustannukset jaetaan tuetun hankkeen, toimintaryhmän ja hakijan muun toiminnan kustannuksiksi. Jos kustannus jaetaan vähintään

kahden tuetun hankkeen taikka toimintaryhmän toimintarahalla korvattavaksi toimintamenoksi ja yhden tai useamman tuetun hankkeen kustannukseksi, tuetut osuudet yhteensä eivät voi ylittää tosiasiallista menoa.

38 §

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset

Tuettuun hankkeeseen sisältyvän sellaisen investoinnin tai muun hankinnan, johon ei sovelleta julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007), kustannusten on perustuttava hyväksyttäviin viitekustannuksiin tai toimenpiteen laatu ja laajuus sekä investoinnin osalta lisäksi koko ja sijainti huomioon ottaen tarkoituksenmukaisilta tahoilta pyydettyihin vähintään kolmeen tarjoukseen.

Viitekustannuksilla tarkoitetaan sellaisia yleisesti käytössä olevia yhtenäisiä kustannuksia, joita yritykset ja viranomaiset kyseisellä toimialalla pääasiassa käyttävät arvioidessaan toimenpiteiden kustannuksia.

Jollei viitekustannuksia käytetä tai tarjouksia pyydetä, Maaseutuviraston on varmistettava muulla tavoin, että työvoima- ja elinkeinokeskukset noudattavat tukea myöntäessään kustannusten hyväksyttävyyden osalta yhtenäisiä arviointiperusteita pyytämällä asiantuntijoiden arvioita tai muulla siihen verrattava tavalla taikka, jos kysymys on 3 000:tä euroa pienemmästä investoinnista, selvittämällä paikkakunnan tavanomainen hintataso.

Paikkakunnan tavanomaisella hintatasolla tarkoitetaan niiden tavarantoimittajien yleisesti käyttämiä hintoja, joiden toimituksia tai palveluja paikkakunnalla yleisesti vastaavissa hankinnoissa käytetään.

8 luku

Luvat, aloittaminen ja toimenpiteen toteuttaminen

39 §

Investointia koskevan luvan esittäminen

Jos tukea haetaan investointiin, joka koskee maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaan luvanvaraista toimenpidettä tai jonka toteuttaminen edellyttää muun viranomaisen

lupaa eikä lupaa ole liitetty hakemukseen sen tullessa vireille, lupa on liitettävä hakemukseen ennen kuin hakemukseen annetaan päätös.

40 §

Luvanvaraista toimintaa koskevan luvan esittäminen

Luvanvaraisen toiminnan harjoittamista koskeva lupa on liitettävä hakemukseen ennen tuen myöntämistä.

Jos toimintaa koskevan luvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakija ensin toteuttaa hakemuksen kohteena olevan investoinnin, lupa on liitettävä hakemukseen viimeistään ennen tuen viimeisen erän maksamista.

42 §

Toimenpiteen aloittaminen

Kehittämishanke, koulutushanke ja koordinoitihankkeen alahankkeena toteutettava yleishyödyllinen kehittämishanke katsotaan aloitetuksi sinä ajankohtana, jona hankkeen toteuttaja on allekirjoittanut hankkeen suunnitteluun tai toteuttamiseen liittyvän työsopimuksen, tehnyt hanketta koskevan hankintatai muun sopimuksen tai sopimusta solmittamatta maksanut hankkeeseen liittyvän kustannuksen taikka solminut palvelusopimuksen. Aloittamisajankohdaksi katsotaan ensimmäiseksi toteutetun toimenpiteen ajankohta.

Koordinoitihankkeen ensimmäisen vaiheen aloittamiseen sovelletaan, mitä kehittämishankkeesta 1 momentissa säädetään. Koordinoitihankkeen ensimmäinen vaihe katsotaan kuitenkin aloitetuksi viimeistään, kun hakija on julkaissut ilmoituksen hankkeen käynnistämisestä.

Investointihanke katsotaan aloitetuksi sinä ajankohtana, jona

1) kiinteistön tai vuokra-alueella olevan rakennuksen kauppakirja on allekirjoitettu;

2) rakennettaessa tai laajennettaessa rakennusta sen perustustyö on aloitettu valamalla tai muulla vastaavalla kestäväällä tavalla tai, jos työn toteuttaa urakoitsija, urakkasopimus on allekirjoitettu;

3) peruskorjattaessa rakennusta taikka toteutettaessa muuta maankäyttöön liittyvää

toimenpidettä tai muuta työn tekemistä edellyttävää investointia taikka kehitettäessä yritystä työn tekeminen on aloitettu tai, jos se teetetään, sopimus työn tekemisestä tai toimenpiteen toteuttamisesta on allekirjoitettu;

4) hankittaessa kone, laite tai muu käyttöomaisuuteen kuuluva esine tai oikeus tilaus on tehty tai sopimus hankinnasta on allekirjoitettu tai, jos tilausta tai hankintasopimusta ei edellytetä, esineen tai oikeuden hankintahinta on maksettu;

5) toteutettaessa muuta kuin 1—4 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä toimenpide on maksettu, jollei toimenpide ole edellyttänyt aikaisemmin tehtyä tilausta tai sopimusta, jolloin niiden tekoajankohta katsotaan aloittamisajankohdaksi.

Maksettaessa hankintahinta useana eränä katsotaan aloittamisajankohdaksi ensimmäisen erän maksuajankohta.

Jollei perustustyön tai peruskorjauksen alkamisen ajankohdasta esitetä muuta selvitystä, katsotaan perustustyön tai peruskorjauksen tekemisessä tarvittavien materiaalien ensimmäisen toimituksen ajankohta aloittamisajankohdaksi.

43 §

Toimenpiteen toteuttamisen määräaika

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksellä tuettavalle toimenpiteelle voidaan asettaa maaseudun kehittämislain 21 §:n 1 momentissa säädettyä määräaika lyhyempi toteutusaika.

Toteutusaika on asetettava siten, että tuettava toimenpide voidaan toteuttaa ja tuen maksamista hakea ohjelmasta myönnettyjen tukien maksamiselle säädettyssä määräajassa.

9 luku

Toimintaryhmän toimintarahaa

44 §

Toimintarahalla tuettava toiminta

Toimintaryhmän toimintarahaa voidaan myöntää sellaisesta toiminnasta aiheutuviin hyväksyttäviin kustannuksiin, joka liittyy yhteisön toimimiseen ohjelmaa toteuttavana toimintaryhmänä.

45 §

Toimintarahaa käyttämiseksi hyväksyttävät kustannukset

Toimintarahaa voidaan myöntää seuraaviin toimintaryhmänä toimimisesta aiheutuviin välttämättömiin hyväksyttäviin kustannuksiin:

1) palkka- ja palkkiokustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;

2) matkakustannuksiin;

3) sellaisten ostopalvelujen hankintaan, joita ilman toimintaryhmä ei voi toimia tuen hakijoita avustavana ja ohjelman toimeenpääntöön osallistuvana yhteisönä;

4) vuokratkustannuksiin;

5) muihin toimintaryhmän toimitilan ja muun omaisuuden käytöstä aiheutuviin tavanomaisiin yleiskustannuksiin, jos ne ovat ylimääräisiä ja johtuvat yksinomaan toimintaryhmyöstä;

6) kokouspalkkioihin ja muihin kokouskustannuksiin;

7) toimintasuunnitelman toteuttamiseen liittyviin viestintäkustannuksiin;

8) toimintasuunnitelman toteuttamisesta johtuviin sellaisiin kone- ja laitehankintoihin, joita ei niiden vähäisyyden vuoksi pidetä investointeina, tai koneiden ja laitteiden vuokratkustannuksiin;

9) vähäisten toimistokalusteiden ja toimistotarvikkeiden hankintaan;

10) toimintaryhmytyössä tarpeellisten eritistaitojen hankintaan;

11) vakuutusmaksuihin, jotka johtuvat laissa säädetystä vakuutusvelvollisuudesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut toimintaohjelman toteuttamiseen liittyvät kustannukset on eriteltävä ryhmän muusta toiminnasta aiheutuvista kustannuksista.

46 §

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset toimintarahaa käytettäessä

Virkamiesten matkakustannukset ja kokouspalkkiot eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia, jos tehtävä kuuluu virkamiehen viranhoidon.

Tukikelpoisia kustannuksia eivät ole työssä tarvittavien perustaitojen kuten kirjanpito- ja tietojenkäsittelytaitojen tai muun vastaavan osaamisen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin kustannuksiin sovelletaan, mitä 36 ja 37 §:ssä säädetään.

Ulkomaanmatkasta aiheutuvat kustannukset voivat olla hyväksyttäviä vain, jos:

1) ne liittyvät toimintaryhmän kansainväliseen toimintaan, toimintaryhmän toimintasuunnitelma edellyttää matkustamista ulkomaille tai matkaan on muuten erityisen painava peruste; ja

2) matkan perusteltu syy, tavoitteet ja kustannukset on sisällytetty toimintasuunnitelmaan tai, jos toimintasuunnitelman asianmukainen toteuttaminen edellyttää matkustamista ulkomaille, matkoista aiheutuvien kustannusten osuus toimintarahaa kustannuksista perustellaan ja osoitetaan suunnitelmassa erikseen.

10 luku

Tuen maksamisen edellytykset

47 §

Menon tosiasiallisuus ja lopullisuus

Kustannuksen tulee olla tuen saajan maksama.

Ennakkoa lukuun ottamatta tuen maksamisen edellytyksenä on, että tukikelpoisen kustannuksen perusteena oleva hankinta tai toimenpide on toteutettu ja siitä aiheutuva lopullinen kustannus maksettu tuen myöntämistä koskevan päätöksen mukaisesti. Meno on lopullinen, jos tuen saaja ei ole saanut eikä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Ennen tuen viimeisen erän maksamisen hakemista kaikkien investoinnista tai toimenpiteestä aiheutuvien maksujen on oltava suoritettuina.

Talkootyön toteuttaminen on osoitettava talkootyöhön osallistumista koskevalla tuntikirjanpidolla.

48 §

Menon kohtuullisuus

Jollei myönnettyyn tukeen ole sovellettava

julkisista hankinnoista annettua lakia, tuen maksamiseksi on esitettävä selvitys siitä, että kustannus perustuu hankinnan tai toimenpiteen tavanomaiseen hintatasoon ja että hankinta tai toimenpide on toteutettu tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä edellytetyin tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla.

Tavanomainen hintataso voidaan osoittaa 38 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla viitekustannuksilla, asianmukaisesti pyydytyillä tarjouksilla vähintään kolmelta sellaiselta yritykseltä tai yhteisöltä, jolla voidaan arvioida olevan edellytykset hankinnan toimittamiseen tai, jos hankinta tai toimenpide koskee enintään 3 000 euron kustannuksia, selvittämällä toteutetun toimenpiteen tavanomainen hintataso toteuttamispaikkakunnalla.

49 §

Menon todennettavuus

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuettavista kustannuksista on yksilöity lasku ja tosite sen maksamisesta tai, jos maksu ei perustu laskuun, yksilöity kassakuitti. Maksuasiakirjoista tulee käydä yksityiskohtaisesti ilmi suoritettu hankinta. Tukea ei makseta ennen kuin meno on kirjattu tuen saajan kirjanpitoon hankkeen menoksi.

50 §

Tuen maksuerät

Koneen, laitteen taikka muun käyttöomaisuudeksi luettavan aineettoman omaisuuden hankintaan myönnetty yleishyödyllisen investoinnin tuki maksetaan enintään kahdessa erässä.

Rakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaamiseen myönnetty yleishyödyllisen investoinnin tuki maksetaan enintään neljässä erässä. Viimeinen erä on vähintään 20 prosenttia myönnetyn tuen määrästä.

Jos investointiin tai muuhun hankkeeseen on maksettu tukea enakkona, tuen viimeinen erä on vähintään 30 prosenttia myönnetyn tuen määrästä.

51 §

Maksamisen haku aika

Useamman kuin yhden vuoden aikana toteutettavaan investointiin tai toimenpiteeseen myönnetyn tuen maksamista on haettava vähintään kerran vuodessa. Ensimmäisen erän maksamista on haettava vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Vuoden kuluessa tuen myöntämisestä toteutettavan investoinnin tai toimenpiteen sekä useamman vuoden aikana toteutettavan investoinnin tai muun toimenpiteen viimeisen erän maksamista on haettava neljän kuukauden kuluessa toimenpiteen toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä. Tuen viimeisen erän maksamista saa palkkakustannuksiin kuuluvan lomarahana osalta hakea kuukauden kuluessa siitä, kun asianomaisen työsuhteen perusteella lomараha on viimeistään maksettava.

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi päättää, että tuki voidaan maksaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta, jos tuen hakija esittää painavia syitä hakemuksen viivästymiseen, hakemus ei ole viivästynyt olennaisesti, maksamisen hakeminen viivästyneenä ei ole vaikuttanut hankkeen toteutukseen, viivästymisen ei vaikeuta ohjelman toteuttamista eikä maksaminen vaikuta hakijoiden tasapuoliseen kohteluun.

52 §

Ennakon maksamisen edellytykset

Tukea voidaan maksaa ennakoon yksityisoikeudelliselle yleishyödylliselle yhteisölle.

Ennakkoa voidaan maksaa vain, jos:

- 1) hakijalla ei ole merkittäviä omia tuloja tai hankkeen väliaikaisrahoitukseen käytettävissä olevaa varallisuutta;
- 2) vaara hankkeen jäämisestä toteutumatta on vähäinen;
- 3) ennakon maksamiseksi esitetään erityisiä perusteita; ja
- 4) ennakon maksaminen ei vaikeuta tuen käytön tarkoituksenmukaista valvontaa.

Myönnettäessä tukea 1 momentissa tarkoitettulle yhteisölle tuen myöntämistä koskevaan päätökseen on sisällytettävä ehto ennakon maksun edellytyksistä.

53 §

Ennakon maksun hakeminen ja ennakon maksaminen

Tuen hakijan on ensimmäisessä maksuhakemuksessaan yksilöitävä haettava ennakko mahdollisesta syntyneiden kustannusten perusteella haetusta tuen osasta.

Tukea voidaan maksaa ennakoon vain kerran. Ennakon määrä on enintään 20 prosenttia myönnetyn tuen määrästä.

Ennakon määrässä on otettava huomioon hankkeen kesto ja laajuus, hankkeen toteuttamisen ajoitus sekä tukikelpoisten kustannusten syntymisen alkamisaikaa ja niiden määrä. Ennakon maksamiseksi voidaan edellyttää vakuuden asettamista.

Ennakko luetaan yhdeksi maaseudun kehittämislain 39 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi eräksi.

54 §

Tuen maksaminen kustannuksia vastaavasti

Lukuun ottamatta ennakkoa tuesta maksetaan enintään tukiprosentin mukainen osuus toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista. Tuen maksun edellytyksenä on lisäksi, että muun tukipäätöksen mukaisen rahoituksen toteutumisesta tukipäätöksen mukaisesti esitetään selvitys.

Jollei tuen saaja hakemuksessaan toisin ilmoita, ennakkoa vastaavien kustannusten syntyminen otetaan huomioon tuen viimeisestä erää maksettaessa. Viimeistään viimeisen maksuhakemuksen yhteydessä on varmistettava, että koko tuesta maksetaan kuitenkin enintään määrä, joka ennakko mukaan lukien vastaa tukiprosentin mukaista osuutta syntyneistä hyväksyttävistä kustannuksista.

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi tuen maksamiseksi edellyttää hakijaa selvittämään hankkeen valmiusasteen. Rakentamista koskevaan yleishyödylliseen investointiin myönnetyn tuen viimeinen erä maksetaan kuitenkin vasta, kun hakija on osoittanut rakentamista koskevan hankkeen valmistuneen hyväksytyn suunnitelman mukaisesti kokonaan.

55 §

Ennakon käsittely menoilmoituksissa

Euroopan yhteisön rahoitusta saa hakea vasta sen jälkeen, kun maksettu määrä ennakko mukaan lukien vastaa tukiprosentin mukaista osuutta toteutuneista hyväksytyistä kustannuksista.

11 luku

Hankkeen ohjausryhmä

56 §

Ohjausryhmän asettaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi edellyttää tuen myöntämistä koskevassa päätöksessään, että hankkeelle asetetaan ohjausryhmä.

Ohjausryhmä on asetettava alueiden välistä toimintaa koskevaa hanketta varten sekä sellaista laaja-alaista hanketta varten, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat vähintään 300 000 euroa ja johon myönnetään tukea 100 prosenttia. Ohjausryhmä voidaan asettaa muuta hanketta varten, jos:

1) hankkeen hyväksytty kustannusarvio on vähintään 20 000 euroa; ja

2) hankkeella on laajoja vaikutuksia yritystoimintaan, alueen elinkeinonharjoittajien toimintaedellytyksiin tai alueelliseen hyvinvointiin.

Painavasta syystä ohjausryhmä voidaan asettaa myös hankkeelle, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat vähemmän kuin 20 000 euroa.

Jollei hakija ole hakemuksessaan esittänyt ohjausryhmän asettamista ja ohjausryhmän jäseniä mukaan lukien toimintaryhmän edustaja haettaessa tukea toimintaryhmän myöntökiintiöstä, työvoima- ja elinkeinokeskuksen on ennen tuen myöntämistä koskevan päätöksen antamista pyydettävä hakijaa nimeämään työvoima- ja elinkeinokeskuksen edustajaa lukuun ottamatta muut ohjausryhmän jäsenet. Ohjausryhmän jäseneksi ei saa nimetä henkilöä, joka ei ole antanut tehtävään kirjallista suostumustaan.

57 §

Ohjausryhmän tehtävät

Ohjausryhmän on:

1) ensimmäisessä kokouksessaan valittava ohjausryhmälle puheenjohtaja ja sihteeri sekä jokaisessa kokouksessaan kaksi pöytäkirjan-tarkastajaa;

2) pidettävä pöytäkirjaa ohjausryhmässä käsitellyistä asioista ja ohjausryhmän näkökohdista hankkeiden toteutuksesta;

3) kokoonnuttava vähintään kerran vuodessa seuraamaan hankkeen toteutumista;

4) käsiteltävä asiat, jotka koskevat hankkeen toteutumista hyväksytyyn hankesuunnitelman ja toteutusajan mukaisesti, hankkeen rahoituksen toteutumista, kustannusten ajoitumista, määrää ja hyväksyttävyyttä sekä suunnitelman muutoksia;

5) käsiteltävä hankkeen muutoshakemus ennen sen toimittamista työvoima- ja elinkeinokeskukselle;

6) toimitettava ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja tiedoksi tuen myöntäneelle työvoima- ja elinkeinokeskukselle; ja

7) annettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle ja toimintaryhmälle, jos tuki on myönnetty toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, lausunto hankkeen loppuraportista.

12 luku

Hankkeesta saadut tulot ja seurantatiedot

58 §

Hankkeesta saatujen tulojen vaikutus

Hankkeen hyväksyttävistä enimmäiskustannuksista tai hyväksyttävien kustannusten jäädessä näitä pienemmiksi, hyväksyttävistä kustannuksista on vähennettävä tuen saajan hankkeen toteuttamisaikana hankkeesta saamat tulot.

Hankkeesta saatuja tuloja ovat hankkeen aikana tai sen tuloksena saadut tuotteiden, palvelujen taikka hankkeen muun käyttö- tai vaihto-omaisuuden kuin maaseudun kehittämislain 24 §:n 2 momentissa tarkoitetun omaisuuden myynnistä saadut tulot, käyttökorvaukset ja niitä vastaavat tulot.

Hankkeen tuloina otetaan huomioon tulot, joissa tulo maksetaan hankkeen toteuttajalle tuen maksamisen hakemiselle säädetyn määräajan loppuun mennessä.

59 §

Seurantatiedot

Tuen seurantaan varten tuen saajan on esitettävä tuetun toimenpiteen tai hankkeen toteuttamisesta selvitys. Selvityksestä on käytävä ilmi, miten toimenpide tai hanke on toteutettu.

Tuen vaikuttavuuden seuraamiseksi tuen saajan on jälkikäteen pyynnöstä toimitettava

Helsingissä 29 päivänä elokuuta 2007

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

viimeistään kahden vuoden kuluessa tuen viimeisen erän maksamisesta työvoima- ja elinkeinokeskukselle hankelajeittain tiedot niistä hankkeen tuloksista, jotka ovat syntyneet hankkeen vaikutuksesta hankkeen päättymisen jälkeen.

60 §

Voimaantulo

Tämä asetusta tulee voimaan 5 päivänä syyskuuta 2007.

Tätä asetusta sovelletaan asioihin, jotka koskevat tuen myöntämistä, maksamista tai seurantaan maaseudun kehittämislain nojalla.

Vanhempi hallitussihteeri Katriina Pessa

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 830

**Verohallituksen päätös
vuoden 2007 kiinteistöverotuksen päättymisestä**

Annettu Helsingissä 23 päivänä elokuuta 2007

Verohallitus on 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/92) 22 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 912/2001, päättänyt:

1 §	2 §
Kiinteistöverotus vuodelta 2007 päättyy 13 päivänä syyskuuta 2007.	Tämä päätös tulee voimaan 7 päivänä syyskuuta 2007.

Helsingissä 23 päivänä elokuuta 2007

Pääjohtaja *Jukka Tammi*

Ylitarkastaja Eila Närhi

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 828—830, 2 1/2 arkkia